

BUITEN

24^e JAARGANG N°. 18

ZATERDAG 3 MEI 1930

UTRECHT. DE DOMTOREN EN DE KOORGANG DER DOMKERK

Redactrice: RO VAN OVEN

INHOUD:

UTRECHT. DE DOMTOREN EN DE KOORGANG DER DOMKERK (ILL.)	BLZ. 205
JASPER VELLACOT, FILANTROOP, DOOR WILLIAM J. LOCKE (II)	BLZ. 206
DE BLOEMENTOONSTELLING TE UTRECHT (GEILL.), DOOR RO VAN OVEN	BLZ. 208—211
OM DE OUDE EENDENKOOI, DOOR A. V. D. MAREL	BLZ. 209
PLEIN-AIR IN KOPENHAGEN, (DE TUIN MET DE TWINTIG DUIZEND LICHTEN), DOOR Mr. Dr. P. H. RITTER	BLZ. 210
WONDERLIJKE VOGELKAPSELS (GEILL.), DOOR Dr. J. BERGNER	BLZ. 212—213
ONTVANGEN UITGAVEN	BLZ. 213
OP BEZOEK BIJ DEN MEEST GELIEFDEN KONING TER WERELD (GEILL.), DOOR NINA ARKINA	BLZ. 214—215
HET LUISTERRIJK BEGIN VAN MEI (GEILL.), DOOR RINKE TOLMAN	BLZ. 215—216
TORQUATO TASSO. UIT HET POOLSCH, DOOR KAZIMIERZ CHLEDOWSKY (I2)	BLZ. 216
DEVENTER. GEZICHT OP BOKKINGHANG (ILL.)	BLZ. 216

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS

De uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Men gelieve alles wat de Redactie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Redactrice Mw. Ro van Oven, Emmastr. 15, Amsterdam, stukken voor de Administratie aan de Uitgevers N.V. Scheltema & Holkema's Boekhandel en Uitgevers-Mij., Rokin 74—76, Amsterdam, Met de toevoeging: „Voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht, ook achter op de foto's.

Nieuw verschenen nummers 25' ets., oudere 50 ets.

Jasper Vellacot, filantroop

II) DOOR WILLIAM J. LOCKE

EN toen liep ze, zonder een woord meer te zeggen weg. Het was een ongewoon afscheid. Hij zag haar dien avond niet meer terug. En den volgenden ochtend vernam hij, dat Vittoria naar Italië was afgereisd.

De weken verliepen en eind September logeerde Bunny op Lady Alicia's buitengoed in Hertfordshire, Greybrooke. Tot haar vreugde besprak hij zelfs de intrige van een nieuw stuk met haar, een stuk vol van rozengeur en maneschijn. Het vuur, dat in hem laaide, bewaarde hij voor zijn brieven aan Vittoria, waarvan Alicia geen vermoeden had.

Vittoria's antwoorden waren schaarsch en raadselachtig. Een keer schreef zij:

„Liefste Bon Ami, — Je moet niet zoo schrijven. Ik moet je brieven verbergen; waar — dat zou de heele Camorra niet uit mij krijgen — en jij ook niet. Als Cicilio ze zag, zou hij naar Engeland komen en je doodsteken. Cicilio is een geweldige kerel. Hij houdt er een wijnzaak op na en is samenzweerder tegen de regeering. Ook Giuseppe is hier, hard aan 't samenzweren. Ik draag nu het kostuum van het land en lijk werkelijk op een del Sarto contadina¹⁾. Er wonen nu twee mensen in mij. De Napolitaansche Vittoria vindt dit leven nog al prettig. De Engelsche is het o zoo droef te moede. Zij verlangt naar Soho — naar het geluid van je lieve stem en al die andere dingen, die wij beiden alleen weten. O, Bon Ami, ik kan je niet missen. — Je toegenegen — Vittoria”.

Bunny wijdde tegen Jasper uit over haar gaven van hoofd en hart. Hij idealiseerde haar. Hij liet zijn metgezel de ge-

¹⁾ boerin.

dichten lezen waartoe zij hem geïnspireerd had. Ook Jasper had een uitnodiging van Lady Alicia aangenomen en loeerde bij haar. Het resultaat van Bunny's betoog was, dat hij Jasper overtuigde, dat Vittoria door de Voorzienigheid geschapen was om de levensgezellin van Bunny te worden.

De herfst zag allen in Londen terug. Het was een tijd van treurigheid. Engeland was in den oorlog gewikkeld en angstige menschen met holle oogen bestudeerden de bulletins voor het Ministerie van Oorlog. Ook Bunny maakte een moeilijken tijd door. Het publiek las geen gedichten. Campion stelde de opvoering van zijn één-akter uit tot de lente. Jasper besprak met Lady Alicia hoe zij Bunny konden helpen. Bovendien had hij zijn eigen zorgen. Burke bedronk zich van tijd tot tijd, verwaarloosde zijn werk en werd ontevreden.

Onderwijl gebeurden er verschillende dingen. Vittoria keerde naar Londen terug. In de vreugde van het weerzien vergat Bunny zijn eigen beslommeringen. Zij was mooier dan ooit. Zij zei, dat ze gelukkig was haar Bon Ami weer te zien. Had hij erg naar haar verlangd? Zij zelf had dingen gedacht, die zij hem slechts kon toefluisteren, niet schrijven.

„Dus houd je van me, liefste?” vroeg hij.

Zij wandelden in het park, waar het stil was op dezen tijd. Zij liet het hoofd op zijn schouder rusten en fluisterde hem lieve woordjes toe, terwijl hij haar kustte. En plotseling drong het tot hem door, dat er een eind moest komen aan die halfslachtige verhouding. Zij moest voor goed de zijne worden. Samen zouden zij de wereld veroveren.

Eenige dagen lang kon hij haar niet alleen te spreken krijgen. Zijn ongeduld maakte dit uitstel tot een marteling. Zoo zat hij twee dagen later weer in het restaurant. Eindelijk was de laatste bezoeker vertrokken en waren zij alleen. De kat lag op de toonbank te slapen. Bunny sprong op.

„Om Godswil, Vittoria, ga met mij mee de straat op”.

„O, je hebt Corpo di Bacco weggejaagd. Met je de straat op gaan — maar mijn beste Bon Ami, het stortregent. Hoor 't eens kletteren”.

„Het regent niet”, zei Bunny. Maar een blik naar buiten overtuigde hem van het tegendeel.

„Vittoria, ik houd 't zoo niet langer uit”.

„Wees verstandig, Bon Ami”.

„Ik ben gek — gek van liefde voor jou, Vittoria”.

„Ik ben je onderdanige dienaar, Bon Ami”.

„Je bent de vrouw, die de Hemel voor mij bestemd heeft”, barstte hij uit, „en ik kan niet zonder je leven en ik kan je hier niet laten zitten. Morgen, zoo vroeg mogelijk, moeten wij trouwen”.

Haar oogen lachten plagerig.

„Trouwen? O, 't gaat vlug bij jou, Bon Ami”.

„Ik heb lang genoeg gewacht, liefste”, zei hij.

„Maar als ik nu niet met je kon trouwen?”

„Dat is een dwaze veronderstelling”.

„O neen”, zei ze plagerig. „Je bent de eenige man niet, die met me wil trouwen. Ik ben al verloofd. Daarom ben ik naar Napels gegaan. 't Is echt waar”.

Bunny liet haar hand los en sloeg met zijn vuist op tafel. Jalouzie laaide in hem op.

„Wat praat je toch voor onzin, Vittoria”.

„Ik heb je gezegd, Bon Ami, dat er twee meisjes in mij wonen”, zei Vittoria. „Het Engelsche bemint je. Het Napolitaansche moet zich onderwerpen aan de gebruiken des lands en den man nemen, die haar familie voor haar gekozen heeft. Oom Antonelli heeft alles geregeld en ik ben in Napels geweest om kennis te maken met de familie van mijn verloofde.”

„Ben je gek geworden?” stootte Bunny uit. „Ik maak geen gekheid. Ik heb je gevraagd mijn vrouw te worden”.

„Ik zou dolgraag met je trouwen, Bon Ami”, zei Vittoria, „maar een zoet Italiaansch meisje moet doen wat haar bevolen wordt. Giuseppe koopt de zaak en mij er bij. Het is heel eenvoudig”.

Bunny keek haar verbluft aan. Zijn hoofd duizelde.

„Giuseppe — wie is Giuseppe?”

Op dat oogenblik stak de kellner zijn hoofd door de deur en kwam grijnzend binnen met Bunny's nota.

„Ga je met dat trouwen?” riep hij vol afgrijzen uit.

„Ik ben met dat verloofd”, zei Vittoria met een plagerig lachje.

Bunny voelde zich wee worden. Hij wierp een handvol shillings en pence op den grond en rende de deur uit.

„Maar Bon Ami, Bon Ami!” riep Vittoria en ijde hem achterna.

Maar Bunny rende de straat op. Hij hoorde niets en zag niets. Uren dwaalde hij zoo rond. Hij kon zich later nooit herinneren, waar hij geloopt had of wat hij gedacht had in dien tijd. Ten slotte, toen hij eenigszins tot bezinning kwam, klom hij de trappen op naar zijn kamer in Great Coram Street.

DE TIENDE HOOFDSTUK

Jasper zat voor den haard en wakkerde het vuur aan door een krant heen en weer te waaien.

„Ik ben hier gekomen met een plan om ons beiden rijk te maken”, zei hij zonder om te kijken.

Bunny antwoordde niet, maar bleef hem van den drempel met open mond staan aanstaren. Het vuur vlamde op en Jasper keerde zich triomfantelijk om.

„O zoo!” riep hij vrolijk uit. Toen zag hij Bunny staan en zei dooddelijk verschrikt: „Groote Hemel! Wat mankeert jou?”

Bunny was doornat. De regen droop van zijn hoed.

„Trek andere kleeren aan en kom je warmen”, zei Jasper. „Ik zal je helpen”.

Bunny gehoorzaamde als een kind, bibberend en mompelend. Daarna ging hij bij het vuur zitten en staarde in de vlammen.

„Draag het als een man”, zei Jasper, „wat het ook moge zijn. Wat is er eigenlijk gebeurd?”

„O niets”, zei Bunny. „Ik vroeg haar met me te trouwen en toen zei ze, dat ze met den kellner ging trouwen!” En toen barstte hij uit in een gelach, dat niet aangenaam was om te hooren. „Zie je niet hoe grappig het is. Ik bied haar mijn hart en ziel aan en zij trouwt liever met den kellner! Dien vullen, dierlijken duivel die voor six-pence mijn of jouw schoenen zou likken! Het is om aarde en hemel te doen schudden van 't lachen! Waarom lach jij niet?”

Jasper greep hem vast. „Houd je bedaard! Ga rustig zitten!”

„Je hebt gelijk, Vellacot. Maar het is meer dan een mensch kan dragen. Het is alsof je droomt, dat je in het Paradijs bent en als je wakker wordt bemerkt, dat je in een mestvaalt ligt”.

„De meeste menschen”, zei Jasper, die medelijden met den jonkman had, „voelen eens in hun leven hun ziel door hellevuur schroeien. Ik heb het ook meegemaakt; ik voel het nog wel eens. Dan moet men zijn tanden op elkaar klemmen en toonen, dat men een man is”.

„Je hebt gelijk”, zei Bunny. „Ik zal het wel te boven komen. Ik wist altijd wel, dat jij je portie leed hebt gehad. Dat trok mij tot je aan. Blijf nog een poosje bij me”.

En dus bleef Jasper bijna den geheelen nacht bij hem en trachtte hem te troosten. Soms zat hij stil en sidderde. Dan weer sprong hij op en gaf uiting aan zijn smart. Eens wilde hij al zijn Vittoria-gedichten, waarbij veel nieuwe verzen, in het vuur gooien. Maar Jasper redde het manuscript, stak het in zijn zak en weigerde koel het den vertoornden dichter terug te geven.

„Ik laat je geen domheden doen, vriendje. Je werk is bij mij veilig. Het is het beste, dat je ooit gedaan hebt”.

„Dat is juist het vreeselijke”, riep Bunny uit. „Zij zijn de voortbrengselen van verdoemde zwijnerij. Zij moeten verdwijnen”.

„Ze zijn het werk van een groot dichter, die nu zenuwziek is”, zei Jasper en toen kalmeerde Bunny wat.

Daarna zat hij weer stil bij den haard. Plotseling barstte hij met een snik uit: „Ze heeft het voor goed gedood. Nooit zal ik meer een regel schrijven. Mijn leven lang zullen twee verdoemde gezichten tusschen mij en mijn werk staan”.

„Mijn beste jongen”, zei Jasper, „de tijd gebruikt zijn zeis niet slechts om menschenlevens af te snijden, maar ook om herinneringen weg te maaien”.

Geleidelijk kalmeerde Bunny en vertelde zijn heele lange liefdegiedenis met al haar pracht en al haar ellende.

„En weet je, Bunny, wat het geneesmiddel is?” zei Jasper ten slotte.

„Beweging, aktie, oorlog, 't beste nog, een plotselinge dood”.

„Neen”, zei Jasper, „het is arbeid. Je moet blijven leven en werken. Ik ben van plan een weekblad op te richten en jij moet redakteur worden voor de letterkundige rubriek en mij helpen het blad te doen slagen”.

„Ik zal er over denken”, zei Bunny verstrooid. „Nu kan ik geen besluit nemen. Ik voel mij te ellendig. Maar ik dank je. Ik geloof, dat je mij het leven hebt gered. Anders was ik

in mijn natte kleeren blijven zitten en had mij den dood op den hals gehaald. Het zal wel overgaan”.

Toen hij zag hoe kalm Bunny was, nam Jasper afscheid en ging weg. Het was drie uur en hij was doodmoe.

Den volgenden dag had hij het erg druk. Hij moest zijn kiezers toespreken en ze duidelijk maken, waarom zij de oorlogs-ellende moesten dragen. Den ochtend had hij aan zijn correspondentie moeten wijden. Zoo was het vier uur voor hij naar Bunny kon gaan.

Aan de deur kwam de hospita hem tegemoet en zei, dat Mr. Tredgold dien morgen al vroeg was weggegaan. Hij had alleen een valies meegenomen en had gezegd, dat Mr. Vellacot wel voor de rest zou zorgen.

„Ik ben Mr. Vellacot”, zei Jasper. „Houdt u alles nog maar een paar dagen hier. Dan kom ik terug.”

Hij was ongerust. Thuiskomend vond hij een brief van Bunny van den volgenden inhoud:

„Ik heb er over nagedacht. Er is geen reden meer voor mijn bestaan. Ik kan evenmin meer dichten, als een schilder, die zijn gezicht heeft verloren, kan schilderen. Maar ik kan paardrijden en schieten. Dus heb ik dienst genomen in een regiment dat de volgende week naar het front gaat; de kolonel, die een vriend was van mijn vader, zal zorgen, dat ik niet achterblijf bij de rekruten. Ik ga nu strijden tegen de realiteiten van het leven, niet tegen schaduwen.

Ik sluit in wat ik als een volmacht bedoel. Als 't niet in den vorm is, moet je mij maar niet uitlachen. Ik ben geen zakenman. Je mag met mijn gedichten en ander werk doen wat je wilt. Je moogt al mijn brieven openen. Maar stuur mij nooit brieven toe. Ik zou je niet met mijn zaken lastig vallen, als ik niet wist, dat je zoo'n beste vent bent.

Geef onze lieve vriendin Alicia mijn beste groeten. Vertel haar wat je goeddunkt, de geheele geschiedenis, als je dat wilt. Alles beter, dan dat zij denkt, dat ik haar vergeten heb.

God zegen je!”

Bonamy Tredgold

Nog lang zat Jasper met zijn pijp voor het stervende haardvuur en verwenschte de vrouw, die Bunny daartoe gebracht had en zichzelf, omdat hij Bunny zoo lang alleen had gelaten. Toen bedacht hij dat hij Lady Alicia op de hoogte van het gebeurde moest brengen. En hij herinnerde zich Joseph's broederen, die vreesden voor Jacob te verschijnen zonder den verloren Benjamin.

VEERTIENDE HOOFDSTUK

„Wat is er waar van dat verhaal, dat Bunny naar het front is gegaan?” vroeg Elinor Currey.

„Het is geheel waar”, zei Lady Alicia treurig.

„Het is een feit”, zei Jasper.

„O!” zei Elinor Currey. Toen gaf zij Alicia een kus en ging weer zitten. „Waarom heeft hij dat in 's Hemelsnaam gedaan?”

„Om te vechten voor zijn land”.

„Het is waanzin, het is immoreel”, zei Miss Currey toornig. „Stel je voor dat hem iets overkwam. Waarom hebben jelui hem niet vastgehouden?”

„Hij is er stilletjes van door gegaan”, zei Jasper. „Waar-schijnlijk een opwelling van patriottisme. En een dichter is gewoon zijn opwellingen te volgen”.

„Juist omdat hij een dichter is, en een groot dichter, noem ik het immoreel”, zei Miss Currey. „Die heeft andere plichten jegens zijn land. Ik had gehoopt, dat het gerucht valsch was”.

„Ik vind het heel edel en dapper van hem”, zei Lady Alicia, naar haar handen kijkend. „En hij heeft vechtersbloed in zijn aderen. Al zijn voorvaderen hebben zich op het slagveld onderscheiden”.

Elinor Currey keek haar verbaasd aan. „Je neemt het erg kalm op. En ik dacht nog al, dat jij zoo'n haat had aan den oorlog. En hoe denkt u erover Mr. Vellacot?”

„Een man moet gaan waar zijn eigen geweten zegt, dat de plicht hem roept”, zei Jasper.

„Jelui bent onbegrijpelijke menschen”, zei Miss Currey.

„Denk niet te hard over ons”, zei Jasper. „Wij zouden er heel wat voor over hebben om Bunny terug te hebben”.

„Ik zal maar weggaan”, zei de jonge dame. „Wij begrijpen elkaar toch niet”.

Na haar vertrek wendde Jasper zich tot Lady Alicia.

„Ik ben blij, dat je het voor Bunny opneemt”, zei hij.

„Men moet toch iets zeggen”, zei Alicia. „En veel menschen zullen zoo vragen als Elinor”.

(Wordt vervolgd)

Foto C. J. Steenberg

DE ROTSTUIN MET VIJVERTJE, INGEZONDEN DOOR DE KWEEKERIJ „KLEIN-ZWITSERLAND”
DUIVENGROEP VAN BROUWERS AARDEWERK

De bloemententoonstelling te Utrecht

't JAARBEURSGEBOUW te Utrecht is zakelijk, doelbewust, verliest zich niet in fantasiën. Misschien was 't door dit zeer uitgesproken karakter me zoo wonderlijk te moede, toen ik binnenkwam om de bloemententoonstelling te bezichtigen, de voorjaarsbloemententoonstelling, door de afdeeling „Utrecht en Omstreken” van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde gehouden van 9 tot en met 13 April. Immers 't was me, alsof ik, alle beweging rondom ten spijt, werd opgenomen in een alomvattende stilte, een harmonie, die we vereeren in Utrechts dom en die hier door de talloze kleurschakeeringen van cineraria's en primula's, azalea's en hortensia's, aronskelken en amaryllen nog werd bevestigd en strak werd omlijnd. In alle schakeeringen van paars, rood en lila, van blauwen en gelen bloeiden de parterre's op, hier en daar oplichtend blank in smetteloos wit, verzacht en ver-teederd elders door het groen der bladeren van al deze bloeiende planten, door de groene bladerpracht ook van een prachtige varengroep, ingezonden door Sprey Bate Handelskweekerij te Utrecht. In onwaarschijnlijke majesteit spreidden zich twee groote varenplanten (*nephrolepis Roosevelt plumosus*) van een kwaliteit en omvang als uiterst zelden wordt verkregen. Niet minder dan 2 M. in doorsnee was haar omvang. En daartegen bloeiden teeder de bleekrose bloemen, dichtaaneengerijd op den tak, van den dubbelen kersebloesem, een zachte teederheid, welke wedijvert in bekoring met de haar verwante prunus. In overbloed waren ze opgetast in wijden pul. En toch, van hoe pure schoonheid zijn ook enkele dezer takken, als ze uit hoogen transparanten glaskelk opranken in serre of kamer, tegen een donker gordijn of voor een doorzichtig vensterraam. De kersenbloesems, die inspireerden de Japansche kunstenaars tot een uitbeelding, welke den Westerschen kunstenaar een haast onbereikbaar ideaal toeschijnt. Verderop streefden aronskelken omhoog, één bloem aan één plant, statig en onbewogen, als een gebed vol innigheid. En hier wekkend visioenen van nimmer-eindigenden vrede,

subliem, reikend naar het hoogste. Ditmaal zonder eenige sensualiteit. En daarnaast de bloedende, de vlamme amaryllis, de zwoelheid van een machtigen bundel leliën. Overweldigend en onvergetelijk. Eenvoudig en simpel ver-toonden zich de primula's, het lila bloempje, dat in alle bescheidenheid steeds weer zijn plaats opeischt, vorstelijk spreiden azalea's hun rose, hun witte, hun bonte bloemkronen, vroolijk tintelden de cineraria's al dempte het rood, het lila, het paars zich bij vele exemplaren tot stemmiger tint, als de roestkleur, waaruit het middenvak was samengesteld. Maar we stellen ons niet meer tevreden met den eenvoud van „alledaagsche” planten, welke geen mysterie in zich schijnen te bergen. Niet iedere bloemen-liefhebber beschikt echter over kassen en serres, waar de prachtexemplaren tot hun recht komen. En toch wil hij zijn lust tot kweken uitvieren. Is er dankbaarder plant denkbaar voor den amateur dan de cactussen, dan de vetplanten ook. Wel werden we te Utrecht overtuigd van de onweerstaanbare aantrekkingskracht, die deze wonderlijke planten op ieder, af, deze verschijningen, die versteeningen lijken te zijn, overblijfselen, verstard, uit een tijdperk, dat zich verliest in de onbewustheid van het leven der menschen op aarde. Als grillige monsters strekken ze hun leden omhoog of zijn grijs, haast onzichtbaar, aan den grond gekluisterd, nauwelijks hervindbaar. En plotseling schiet uit deze overblijfselen van den chaos, fel, bijtend en zinnelijk een vuurroode bloem naar voren, als een droppel bloed, geperst uit steenen. De woestijnen van Afrika, van Zuid-Amerika hebben met deze planten al hun geheimen gebracht naar 't Europa van dezen tijd, waaruit ieder mysterie schijnt verdwenen. En we houden 't mysterie vast, want we kunnen 't niet ontberen en in iedere woning, waar de cactus groeit en bloeit, vinden we iets ervan terug. Een eeuwig, onoplosbaar raadsel van leven dat nooit sterft. Even wonderlijk, maar van vriendelijker, mensche-lijker ingesteldheid zijn de plantjes, die op de bergen, tus-

Foto C. J. Steenberg

ROTSTUINTJE MET VIJVERTJE, INGEZONDEN DOOR DE KWEKERIJ „ALPINA” TE WASSENAAR

schen steenen, waar slechts een millimeter zand overbleef, wortel schoten en met hun heerlijkheid de schrale armoede der rotsen omtoverde tot een ooglust. Een ooglust, die door de bezitters van groote en kleine tuinen gaarne wordt binnengehaald. De kwekerij „Alpina” te Wassenaar had in 't Jaarbeursgebouw ter eener zijde een rotstuintje aangelegd, „Klein Zwitserland” ter andere zijde. Daar bloeiden de bloemen der bergen, gentiaan en veronica naast anemonen en lavendel, naast dotterbloemen en ranonkels, die omlijstten miniatuurvijvertjes. ☼ Terwijl ten slotte nog gememoreerd dienen te worden de bloeiende orchideeën, wier onwezenlijke bloemen steeds het grootste mysterie blijven. ☼ Het is de groote verdienste van deze tentoonstelling geweest, dat ze, bij alle voorbeelden van buitengewone tuinmanskunst, niet nagelaten heeft den nadruk te leggen door inrichting en zelfbeperking op de schoonheid, welke de natuur in zichzelf bezit.

RO VAN OVEN

Om de oude eendenkooi

EENDENKOOI met recht van afpaling op 1130 Meter”, vermelden de keurig gestyleerde, moderne borden, die de eenvoudig beschilderde plankjes, scheef zittende aan stokken in de slooten, vervangen hebben. ☼ Ja, het mocht wat. De eenvoudige waarschuwborden van vroeger konden voldoende zijn geweest om het geluid van gewerschoten verre te houden van de kooi, de nieuw-modische waren in het geheel geen geluidweerders. Want de als-maar-aangebouwd-wordende-roode-huizenrijen in het groene land hadden reeds haar voorposten staan bij de borden, die droegen het recht van afpaling, die predikten het gebod van stilte. En over deze borden, die door de stadsmenschen wel werden gezien en gelezen, maar niet begrepen, golfde het bouwrumoer door de sinds eeuwen geëerbiedigde stilte om de kooi, drong door de elzenboschjes en langs de knotwilgen. ☼ De stad maakte de laatste jaren al heel snel voort met hare uitbreidingen. En het eindelijk besluit om de eendenkooi te handhaven als natuurmonument — niet alles kon nu eenmaal steen worden — mocht redding van de sloopersbijl beteekenen voor het houtgewas er in, maar kon toch niet beletten, dat den weidevogels een laatste veilige broedgelegenheid er omheen benomen werd. ☼ Dit voorjaar had nog één enkele kievit-doffer driftig geduikeld boven de omgeving van de kooi; in andere omstandigheden voor geen klein geruchtje vervaard, had hij zelfs niet durven neerstrijken op de van ouds bekende weide. ☼ „Kiewiet, kiewiet”, . . .

„hier niet, hier niet” . . . had hij hoog uit de lucht gewaar-schuwde aan zijn vrouwtje, dat heel uit de verte zijn dolle capriolen bewonderde, maar dat toch weleens spoedig wilde weten, waar dan een nestkuil gedraaid kon worden. ☼ „Grutto, grutto”, . . . 't is zoo, 't is zoo” . . . riep de lang-snave-lige steltlooper, die zoo parmantig op een landhek kan staan, nu statig door de lente-lucht wiekende, tot het thans onge-loovig kijkende en minachtend doende kievit-vrouwtje. En tevens aan zijn eigen wederhelpt voor dit jaar, die ook de laatste dagen geregeld zeurde om een broedplaats en die ongetwijfeld ook den kievit-man had gehoord. ☼ Hier niet!! ☼ 't Is zoo!! ☼ Neen, voor vogels was in deze omgeving niets meer te beginnen. En het viel toch ook niet mee om nestgelegenheid te gaan zoeken in een ander stuk land met geheel onbekende gevaren. Als je eenige jaren achtereen op een plaats vrijwel zonder stoornis hebt kunnen broeden (verleden voorjaar nog laat aan dien grepkant, bij zoo'n groote pol Pinksterbloemen, en twee jaar geleden, toen hij dat magere paard nog in den neus had willen pikken, zoo dicht bij zijn nest beet die toen het gras weg) dan blijf je daar liever. Een vogel is nu eenmaal een tikje behoudzuchtig. Dat zelfde paard zag hij nu voor een kar met steenen loopen. Hu, wat zag dat beest er in-vervallen en verwaarloosd uit. Maar hoe ook genomen, in deze streek zouden hem geen zonen en dochteren geboren worden. ☼ „Hier niet, hier niet!!” schreeuwde hij weer in woeste buite-ling. ☼ „Zoek, zoek”, koerde zalvend een houtduif den kievit-man tegen uit een der kooiboomen, toen hij daar met korte nijldige slagen over vloog. Ja, die kon mooi praten, omdat zij het vlakke veld niet noodig had. En zoo'n menschevriend kan overal wel een boom vinden om te broeden, tot zelfs in de stadstuintjes toe. Zoek! Wat een advies, terwijl op alle weiland in Zuid-Holland huizen verrijzen en wegen zich strekken naar Oost en West. ☼ En toch waren die overal zoo druk in de weer zijnde menschen nog niet zoo heel slecht voor vogels. Langs de kooisloot hadden zij karrevrachten snoeisel neergeworpen dat was vrijgekomen door de voorzieningen, die noodzakelijk aan het houtbestand moesten plaats vinden. Deze hoop was tenslotte omgezakt tot in de sloot en daar was nu een ideale broedgelegenheid te maken. Zoo dacht klaarblijkelijk een ras-echte wilde eend er over. De altijd luid-ruchtige en kabaalmakende kievit, grutto, tureluur en leeuwe-rik mochten deze omgeving gaan mijden, zij zag voor zich de noodzakelijkheid daarvan niet in het minst in. Integendeel. Zeker, er liepen zoo rechts en links nog al wat menschen. Maar als haar echtgenoot, de heer Woerd, niet al te opzichtig door de sloot scharrelde, zou geen mensch ooit op de gedachte

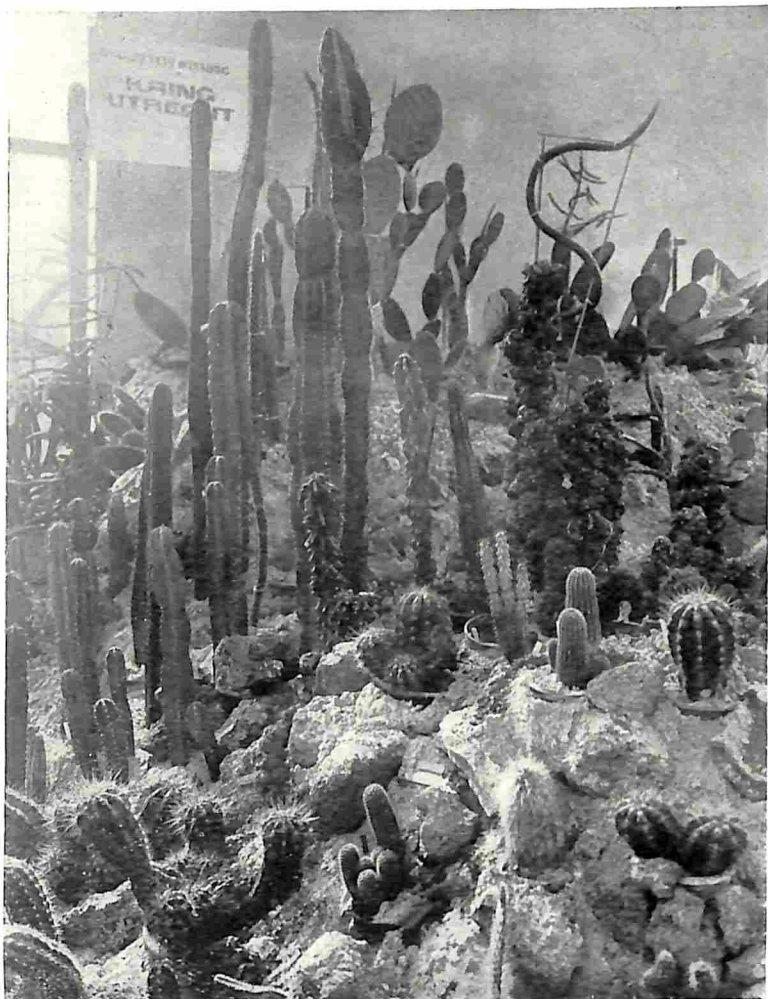

Foto C. J. Steenbergh

EEN CACTEËNGROEP

komen dat onder losse takken een eendennest kon liggen. Bovendien zou zij het kunstig verdekt opstellen. Zoo zelfs, dat de scherpzinnigste en meest vraatzuchtige kraai — kraaien komen altijd met menschen mee — het niet zou ontdekken. En de laatste bunzing had zij zien wegsluipen ongeveer op den zelfden dag, dat het laatste stuk muur van de oude woning van den kooiboer — een bij ervaren eenden zeer gevreesd en gehaat wezen — was omgehaald. Natuurlijk bleef oppassen de boodschap. Als het tot broeden kwam, zou zij in het schemerdonker van de komende morgens weer op het nest terug zijn van voedsel-zoeken; hoe het verder met het luchten van de eieren moest gaan zou zij nog wel regelen. Geen opzien verwekken: deze plaats was goed!! Reeds toen elf olijf-groene eieren gekringd lagen, nam de grijze eend het zekere voor het onzekere, vlocht veertjes en dons tusschen het legsel en ging

Foto C. J. Steenbergh

VARENGROEP, INGEZONDEN DOOR SPREY BATE, HANDELSKWEEKERIJ TE UTRECHT. OP DEN ACHTERGROND TWEE VARENPLANTEN, IEDER 2 METER IN DOORSNEE

niet meer van het nest dan wanneer de stilte alom was . . . .
 ☼ Enkele weken later gebeurde het onverwachte en verloor ook deze vogel zijn goede gezindheid jegens menschen. ☼ Om zich op de meest economische en gemakkelijke wijze van het snoeihout te ontdoen, werd bevolen dat het verbrand moest worden. En nadat men den hoop vochtige takken met lichtbrandbare stoffen had overgoten, vlamde op een avond het vuur hoog op. Gelukkig om te beginnen aan de van de broedster afgekeerde zijde. Maar bijna even plotseling als de roode haan fel kraaide, werd hem het zwijgen opgelegd. Spoedig ongeruste stadsbewoners hadden reeds de brandweer gearmeerd; die doofde met loffelijken ijver de vlammen en trok zekerheidshalve met groote haken den hoop uit elkander. ☼ Onze eend had, ongetwijfeld in duizend vreezen, goedmoedig zelfs den verstikkenden rook verdragen, maar toen het beschermende dak ruw werd weggerukt, ging zij, totaal ontdaan van schrik om het vreeselijke, de lucht in . . . . om nooit terug te keeren. ☼ In den door draad afgesloten grooten vijver van de in stand gehouden kooi zwemmen thans nog negen prachtige jonge wilde eenden rond. ☼ En de wreed gestoorde broedster vertelt ongetwijfeld aan haar vriendinnen, dat zij, gedreven door heimwee naar bijna geboren kinderen, nog elken dag eenige uren op den vijver doorbrengt. ☼ Maar zij zal nooit vernemen, dat één der krachtige en mooie jonge woerden, dien zij kennelijk het hof maakt, uit de negen weezen, haar eigen zoon is. ☼ Hoe zou een eend ook te weten kunnen komen, dat de door haar verlaten eieren door een kip werden uitbroed?

A. V. D. MAREL

Plein-air in Kopenhagen

DE STAD MET DE TWINTIG DUIZEND LICHTEN

J A, Kopenhagen is een sprookjesstad, maar het zijn sprookjes van Andersen, die er allemaal, iederen dag en iederen nacht tot leven komen voor de verbaasde oogen van den kinderlijken toerist. Zij maakt ons niet tot getextasieerden, zij maakt ons tot luisterende en kijkende kinderen. Deze droom is huiselijk. Er wordt voortdurend verteld, het loopt aldoor goed af, er is geen tragiek. ☼ Wanneer ge met mij meegaat, lezer, in den nu eindelijk toch wel donker wordenden nacht, — maar het is een groene nacht, die in zich den schijn heeft hangen van een serre, waarin de dag door planten getemperd is — wanneer ge met mij meegaat naar het opgetogen Tivoli, parelend en glanzend in zijn festijn van twintig duizend lichten — dan zult ge den aard van het sprookje eeren kennen, dat ik u beschrijf. ☼ Tivoli, ge weet het, is de feesttuin van de Kopenhaagsche familie. Alle requisieten die het verhaal kunnen verluchten zijn er bijeengebracht. Er is een roomwitte ingangspoort, waaronder de bedaarde scharen naar binnen treden, er is een hoofd-allée, badend in sneeuwwit electrisch licht. Er is een kristallen zaal, een reusachtige ronde waranda, waarin de liedjeszangers en conferenciers hun répertoire ten beste geven in een zoo rap

Deensch, dat tien jaar Deensche grammatica niet helpen om het te verstaan, er is een andere ronde warande, waarin muziek gemaakt wordt, en nog een ander gebouw wéér met muziek, en daar in de open lucht, ook al muziek. Twintig verschillende muziekcorspsen onder de twintig duizend lichten Elders, in het Moorsch paleis, dat heel de omgeving bekroont, wordt elegant gedanst, sleepende dansen met koele gratie uitgevoerd door al die ranke paren, door strak-correct blijvende jonge mannen met die jonge vrouwen, wier wangentint zoo licht en blank is als nergens ter wereld de tinten van vrouwenwangen zijn. Zouden zij langzaam naar de liefde toegewiegd worden, op de trage melodieën, dan vinden zij buiten den toovertuin in stijl. — Dan vinden zij vijvers, kleine muren

door gloeilampjes als door lichtbloemen omzoomd, waarin de met lichten en bloemen omranke gondels drijven, — en aan de oevers vloeien watervallen van Bengaalsch licht. — *⌘* Maar al te lang duurt deze zwijmel niet. Lokken er twee gymnasten niet tot kijken, daarginds, waar zij hun levensgevaarlijke toeren verrichten aan een reusachtige trapeze! *⌘* En is daar dicht bij, niet een kermis van kleine winkeltjes, waar je koek en noga kunt koopen, en voor weinige öre potserlijke poppetjes het hoofd kunt afschieten? — En terwijl de gemoedelijke Deensche huisvaders rondwandelen met reusachtige teddy-beren onder den arm, die zij in dat onschadelijk casino hebben losgedobbeld, en men luid-lachend elkander de gewonnen buit laat zien, glijden er andere omhoog en omlaag over de groote rutschbaan, bezwijkend bijna van de beweging en van de pret. — *⌘* Tivoli is peperduur en het is spiegoedkoop. Ge vindt er entrées geheven voor elk speciaal rayon, maar wie er buiten de speciale rayons blijft, beleeft een even groot genoegen en ontvangt den grootsten schat des levens; onbezorgde vreugde, voor zijn matigen algemeenen toegangsprijs. En door die verstandige inrichting is het een lustoord geworden voor iedereen. Ge vindt er den burgemeester en ge vindt er den werkman, ge vindt er de dame van adel en het winkeljuffie. En alles beweegt door elkaar henen, met een onbedwingbare levendigheid en een onaantastbare bedaardheid. Wie kan er zoo kalm blijven wanneer hij lacht, wie kan er zoo lachen wanneer hij kalm blijft, — als de Deen? Wie proeft er zóó de genieting, die hier toegankelijk blijft voor den eenvoudige van hart? — *⌘* Door deze talenten verstaat de Deen de kunst: in stijl onmatig te zijn. Zijne orgiën behouden altijd den stempel der gemoedsrust. Ik geloof niet, dat er één volk ter aarde bestaat, dat op zoo nuchtere wijze dronken kan zijn. Maar ge moet mij goed begrijpen: de Deen bedrinkt zich niet aan den drank, maar aan de spijs. — Nu weet ik wel, dat er op iedere restaurant-tafel, die „zich respecteert”, een heele flesch aquaviet voor het grijpen staat, dat het geestrijk vocht niet in glazen maar in flesschen wordt toegediend, waarvan het den gast vrijstaat zich zooveel in te schenken als hij begeert, — nu weet ik wel, dat de lichtgele bieren door de glunder blozende kellnerinnen langs alle bladeren van dit tuin-prieel op de tafels worden getild, — maar bier is öl in het Deensch, en waarachtig het lijkt wel of alle bier en alle geestrijk vocht alleen maar als olie dienst doet om de magen te smeren, die onverzadiglijk zijn in het verorberen van spijs. *⌘* Wij zitten buiten, voor het café, middenin Tivoli. Wij luisteren naar de verwaaiende klanken der concurreerende muziek-corpsen. — En onze onbescheiden oogen turen de lichte hal in van het café, dat veel te weinig kwijt kan raken aan onze, door eenige uren Kopenhagen al zwaar belaste spijsverteringsorganen. *⌘* Binnenin de lichte hal, tusschen de glunder-verheugde menigte, die zit te eten, verschijnt een gezelschap van twee oudere en twee jongere heeren. — De jongere zitten al dik in hun vet, de oudere hebben buikjes als gevulde balonnen. Zij treden uiterst correct en zwiingend op een der openstaande tafels toe. De ober kent hun nood en is aanstonds bij hen. — Zonder een trek van hunne gelaten te veranderen houden onze vier zich ijverig bezig met spijs-noteringen. — Op de lange lijst van spijzen in deze stad van de Lange Linie aangeboden, zetten zij hun strepen, bedaard, aldoor bedaard. — Het wachten duurt kort in dit land van overvloed. De ober keert weer, bezwijkend

Foto C. J. Steenbergh

EEN VAAS MET DUBBELEN KERSENBLOESEM

onder een hors d'oeuvre, die heel Kopenhagen kon voeden . . . Men tast toe met die natuurlijke gratie, waarmee een Franschman zijn knevel punt, met die vanzelfsprekendheid waarmee een Hollander zijn banknoten wegbergt. — Men zwijgt, — men zwijgt steeds. Elk woord zou de ceremonie des etens ontwijden. Na de hors d'oeuvre komt dikke soep, na de soep verschijnt gebrad. Geen woord komt over de lippen der dischgenooten, — wat zou men de lippen gebruiken voor praten, als ze voor eten zijn bestemd! Naarmate de vracht der spijzen toeneemt, worden de vier wangenparen getint door een stijgenden blos van genoegen. Men drinkt bier, — ik

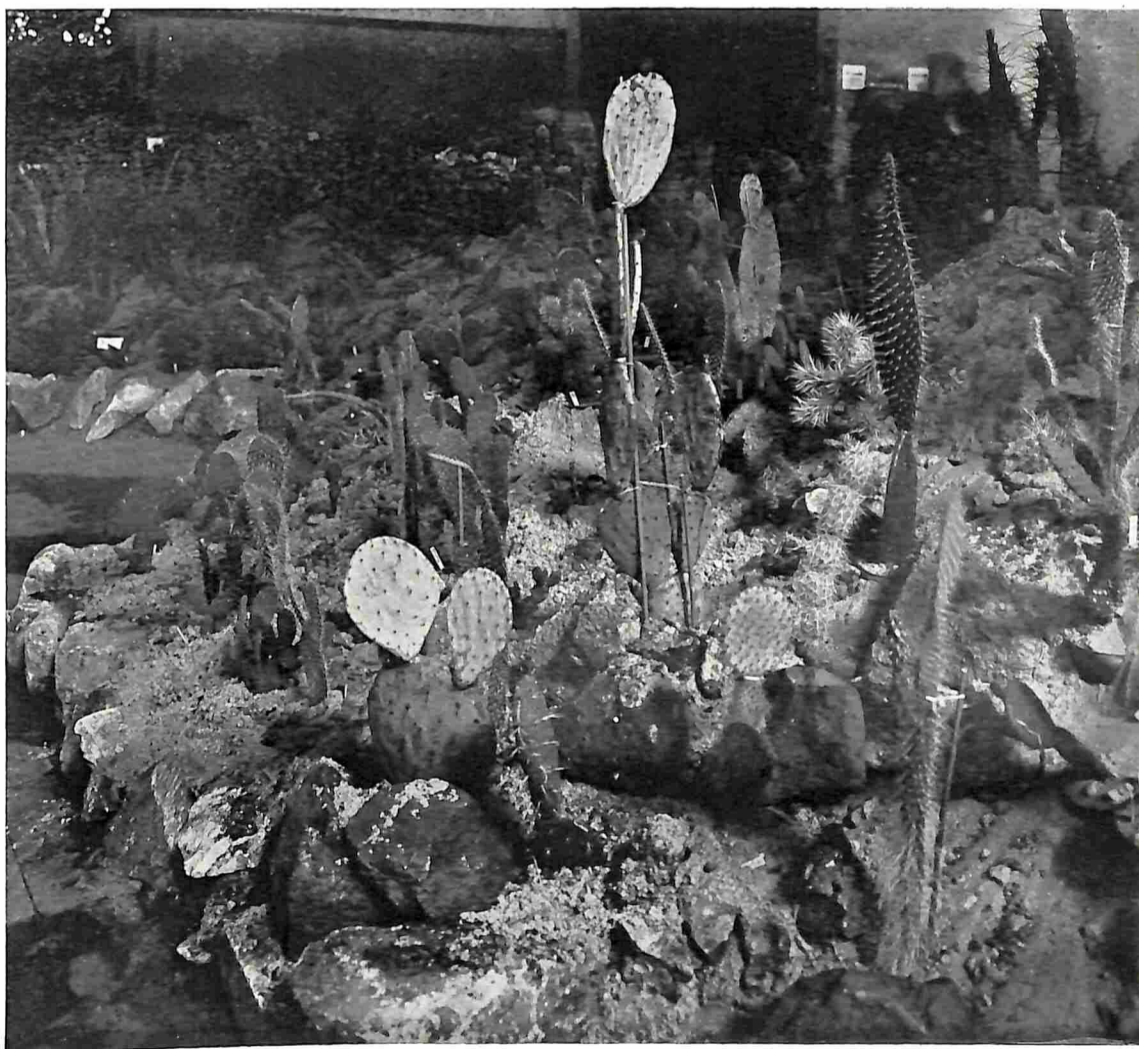

Foto C. J. Steenbergh

ALS GRILLIGE MONSTERS STEKEN ZE HUN LEDEN OMHOOG

DUIKER OF KOR-
MORAN

PARADIJSVOGEL

KRONENTYRAN

BLAUWE REUZEN-
TURAKO

HOP

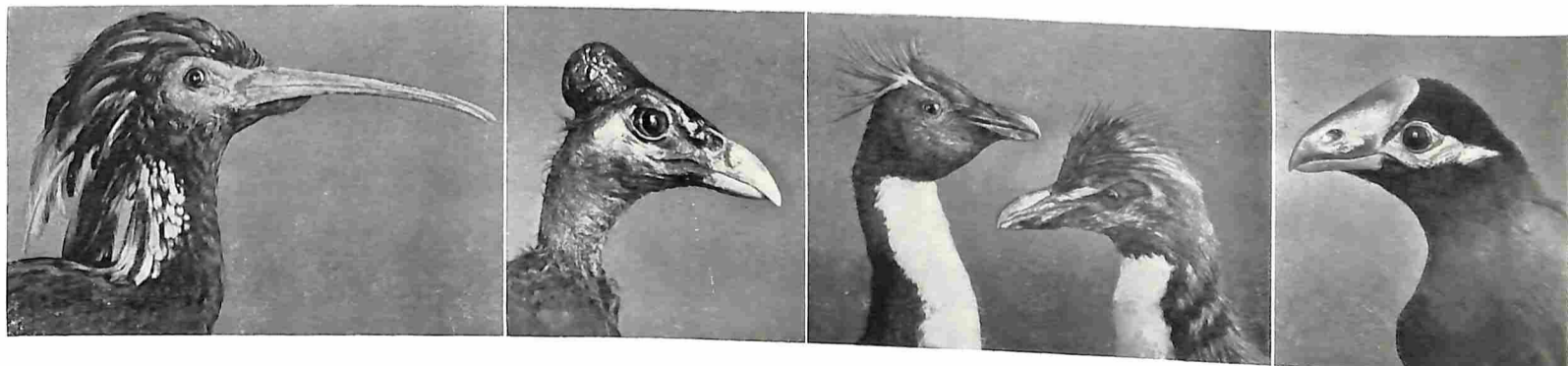
bedoel: men drinkt öl, maar . . . men zwijgt. — Van het voornaam decorum, van de beheerschte bedaardheid verdwijnt niets naarmate men voller wordt. Niemand schrokt, en zijn zelfs geen teekenen van maag-opstandigheid. Men eet. Men eet gebrad, men eet ham, men eet kalfvleesch en schapenvleesch, men eet compôtes, men eet puddingen. — En men zwijgt, en blijft wie men is. Terwijl buiten de muzieken melodieeren en de lichten flakkeren en hoog boven ons hoofd de sterren van vreugde tintelen over zooveel apettijt. — ☼ Ik heb den volgenden morgen niet in de bladen gelezen, dat de vier heeren aan den maaltijd bezweken zijn. Is het dan geen sprookje, is het geen wonder van hemelsche aardschheid, wat daar aan die Kopenhaagsche tafelen geschiedt?

P. H. RITTER

Wonderlijke vogelkapsels

DE zucht, elkaar te behagen en door bijzonderen tooi het lichamelijk schoon te verhoogen, is menschen zoowel als dieren eigen. Echter werd het aanbrengen van den tooi en opschik, die de natuur in een vrijgevige bui den „redeloozen mensch” zoo rijkelijk schonk, den mensch zelf overgelaten. Deze kon in den beginne niet anders doen dan de voorbeelden, die de wereld rondom hen in groote verscheidenheid bood, op zijn wijze na te bootzen. Daar het hoofd het voornaamste deel van het geheele lichaam is en door het gelaat de persoonlijkheid tot uiting komt, legde men zich al gauw op de versiering van het hoofd toe. Ja, de natuurvolkeren van het geheele aardrond wijden nog heden ten dage aan hun even kunstigen als eigenaardigen hoofdtooi — men denke slechts aan den grotesken haarbouw van zekere negervolken, aan de bijzondere graskapsels van de eilandbewoners der Zuidzee of de werkelijk prachtige vederdiademen van de oerbevolking van Amerika — dezelfde zorg en moeite als onze moderne dochteren Eva's. Doch alles wat de mensch in dit opzicht schiep, verbleekt bij den vorm- en kleurenrijkdom, dien we in het dierenrijk aantreffen. Wel gaat in den hoogsten graad, bij de zoogdieren, de koptooi opvallend achteruit, want al dragen onze herkauwers statige horens en geweien, deze dienen toch in hoofdzaak tot verweer en als wapen. Destemmer biedt echter de gevederde wereld, wier vroolijk kleurenkleed op zichzelf reeds een bijzonder geschikt, want makkelijk passend te vervormen, materiaal voor veelvuldigen tooi van den kop levert. Maar ook hoornige platen, bonte pennen, phantastische helmen en dergelijke, evenals helgekleurde lappen en vleezige vormingen, zooals de bekende hanekam, dragen bij tot zulke verfraaiingskunst. Weliswaar dragen overwegend de mannetjes zoo'n opvallenden tooi, die het wijfje, dat toch vaak langen tijd in het nest moet blijven, slechts zou schaden, doordat hij den speurdersblik van vele vijanden tot zich trekt. In tegenstelling met de menschen is dan ook het vogelwijfje meestal

zeer eenvoudig van uiterlijk, terwijl het mannetje, wanneer de almacht der liefde zijn kleine hart omvangt, in het mooiste bruidskleed prijkt en zijn tooi zoozeer ontplooit en verfraait, dat het er heel anders uitziet dan in zijn leventje van iederen dag. ☼ Hoe veelvuldig en verwarrend deze koptooi ook mag schijnen, toch kan men eenige hoofdgroepen onderscheiden, waaruit zich de andere laten afleiden of samenstellen. Het eenvoudigst werkt in ieder geval de kuif, zooals we dien in den onopgesmukten vorm van de drie lange, bandachtige halsveeren van onzen reiger kennen. Ook de verdere ontwikkeling van den kuifvorm zag menigeen al in den dierentuin bij den pauwkraanvogel, die vóór op zijn schedel een dichte fluweelige veerenkap, van achteren echter een grooten, half bolronden koptooi draagt, welks veeren zich tot lange, schroefvormig gewonden schachten met fijne uiteinden wijzigden, waardoor het geheel op een borstelige pruik van een grappigen circusclown lijkt. Daarmee vergeleken werkt het eveneens steile kroontje van de behaagzieke pauw wel eenvoudiger, doch waardiger. ☼ Veelvuldig is ook de kuifvorm, dien wij bij de kakatoe zoo dikwijls bewonderden, wanneer de steile kuif plotseling rechtop stond en dan als uitdrukking van gemoedsbeweging het wondermooie waaierspel begon, waarbij, naar gelang van de vogelsoort, prachtig gekleurde, totdan verborgen gebleven veeren te voorschijn kwamen en zoo de werking verrassend verhoogden. ☼ Ook scherm- en waaivormen zijn steeds weerkerende typen, waarvan de laatste als opklapbare kraag vaak op het achterste deel van den kop en den hals optreedt, terwijl het scherm zich, evenals de dikke kwast van een Beiersche helm van het jaar 70, over den kop heentrekt of zich soms zoo vergroot, dat van den kop zelf nog slechts weinig te zien is. ☼ De kam- en lapvormen zijn deels van vleezigen, deels van vleezigen aard en geven, zooals dat slechts de vertoornde kalkoensche haan vertoont, soms de schoonste kleuren weer. ☼ Onze foto's bieden bijzonder opvallende wijzen van kopversiering. Daar is, in rijke uitbeelding en daarbij zoo keurig uitgedost en gefriseerd alsof een kapper zijn kunst nu eens duidelijk aan het licht wilde laten komen, de zwart met witte kuif van den hokkovoegel. Dat zijn vogels, ongeveer zoo groot als een kalkoen; de mannetjes zijn zwart en de wijfjes kaneelbruin. Zij leven hoog in de wouden van tropisch Amerika en voeden zich met vruchten of sappige bladeren. Zij werken daar als heel zonderlinge muzikanten, doordat zij doffe bromgeluiden, vermengd met grimmig knorren en fluiten laten hooren, waarachter een vreemdeling alles, behalve een smakelijk hoen vermoeden zou. ☼ Niet minder geprononceerd is ook het vedersiersel van een ander Zuid-Amerikaansch schepseltje, den ravengroeten scherm- of kropvogel, zoo genoemd naar zijn opvallenden tooi. Meestal liggen weliswaar het scherm en de veeren dicht tegen het lichaam aangedrukt om hinder bij het doorkruipen van verwarde takken tegen te gaan, doch in rust worden deze opgericht en ook de lang afhangende kropzak zwaait dan heen

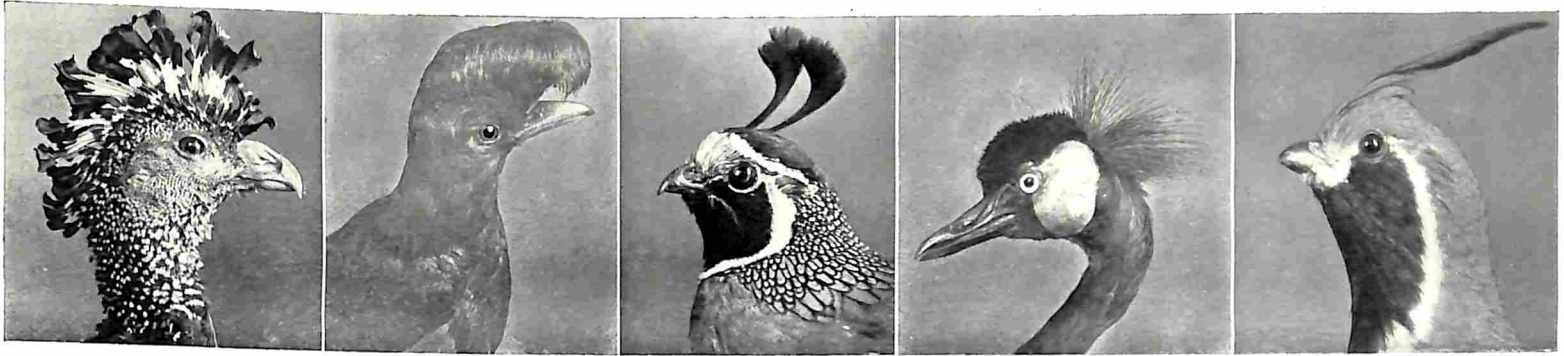
GEKUIFDE IBIS

HAMERVOGEL

GOUDDUIKER

BANANENETER

HOKKOVOGEL

SCHERM- OF KROP-
VOGEL

BERGKWARTEL

PAUWKRAANVOGEL

DALKWARTEL

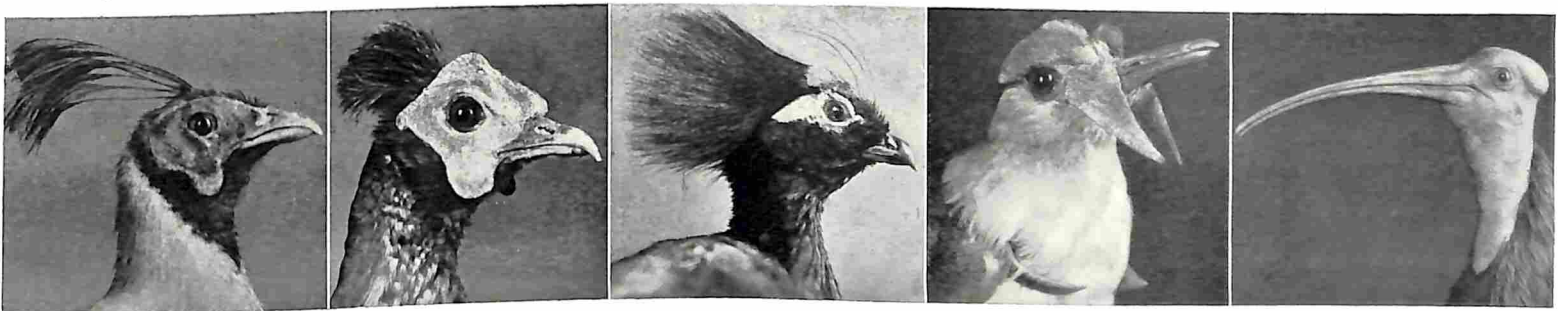
en weer en draagt zeker door zijn resonans ertoe bij dat de roep van dezen naar verhouding kleinen vogel als het verre brullen van een stier klinkt. ☼ Veel imposanter echter werkt de waaivormige kroon van de daarnaar genoemde duif, die spadelvormige en witgezoomde veeren vertoont. Met haar blauwgrijs gevederte, waartegen de roodbruine borst mooi afsteekt, met de roode witbepoederde pooten en de scharlakenroode oogen is deze kroonduif een prachtige vogel, die door zijn geweldigen koptooi een verrassend aanzien biedt. Zij is, daar zij wel zoo groot is als een hoen, de reus onder de duiven en daardoor ook te zwaar voor een lange vlucht. Daarom beweegt zij zich in kleine troepen op de boschpaden der kusten en rivieroevers van Nieuw-Guinea en aangrenzende eilanden, om bessen, zaden en afgevalen vruchten te zoeken. ☼ Een woudvogel, die eveneens een dergelijk leven leidt, is de kleine donkergroene kuifkwartel van Sumatra, die ook opvalt door den eigenaardigen tooi, die zich op zijn zwarten kop als een groote roestbruine ververskwast verheft. Nog imponeerder, weliswaar ook door zijn beduidend grooter materiaal, werkt de verschijning van den paradijsvogel uit Nieuw-Guinea. De sterk in 't oog springende tooi, die schildvormig het fluweelzwarte, doch purperrood, kastanjebruin en groenachtig schemerende lichaam siert en die bij de borst buitengewoon mooie metaalachtig kopergroengekleurde vederzomen doet schitteren, terwijl de reusachtige mantelkraag bronskleurig glanst, kenmerkt zijn drager als een van de wonderen van zijn vaderland. ☼ De schitterendste en tevens zeldzaamste siervederen bedekken deze onvergelykelijke schepsels. Zoo heeft, om slechts iets te noemen, de straalparadijsvogel, of zooals hij karakteristieker ook nog genoemd wordt, de zeskieler, aan iedere zijde van den kop drie lange draadvormige veerkielen met kleine eivormige eindvlaggen. ☼ De curieuse wimpeldrager presteert in de gedaanteverwisseling het onovertreffelijke; hij bezit namelijk oprichtbare halsvederen van een dubbele lichaamslengete, die als uit celluloid vervaardigde hoornplaatjes dragen. ☼ Geheel anders is de koptooi van den Indischen fazant, die door de vleezige blauwgrijze horens en aanhangsels een zekeren mephisto-trek krijgt, waarom hij ook den bijnaam „de duivel” voert. In den paartijd wordt deze eigenaardige sier strak opgericht en straalt dan in het schoonste blauw, terwijl de opgeblazen keelzakken een wondermooi kleurenspeel van blauw tot bloedrood vertoonen. Zulke lap-achtige vormingen zijn in de familie der fazanten, waartoe ook de kalkoen en de kip behooren, niet zeldzaam. Zij bedekken vaak schildvormig den geheelen kop en werken door haar fel rood, blauw of wit hoogst eigenaardig, vooral wanneer nog helmpluimen van langgesteelde, kwastvormige veeren daarbij komen, of mooie kragen, zooals de prachtige gekleurde goudfazant er één heeft. ☼ Een ongewone verschijning is ook het horenpaarlhoen uit Afrika met zijn rood en geel gekleurde hoornige helmen, die zich op zijn glad-

den kop verheffen en met de roode keellappen tot versiering dienen. Daarentegen heeft de gele schedelvlakte van de glanzend zwartblauwe bananen-eter, welke mooi bij de fluweelige karmijnroode bevedering van het bovenste deel van den kop past, waarbij de witte streep onder de oogen het effect nog verhoogt, meer ten doel de veeren van den kop voor bevulling of kleefstoffen te behoeden, wanneer de vogel in de sterk suikerbevattende vruchten woelt, die zijn voeding uitmaken. ☼ Het is de vraag of werkelijk de vaak zoo sterk ontwikkelde koptooi in ieder geval slechts tot eigen nut dient, of niet veel meer het nuttige zich hier aan het aangename paart. Zooals iedere fokker weet, is het aanwezig zijn van dien tooi geen volstrekt vaststaand feit. Bij de nateelt ontbreekt b.v. nu en dan de veerenkuif, die omgekeerd zich onverwachts daar vertoont, waar de ouders dien niet bezaten en wel vooral dan, wanneer de op zich zelf reeds dunne vogelschedel ongewoon zwak ontwikkeld is. In dit geval zou dus beslist het doel van den kuif zijn, beschutting tegen verwondingen te bieden. Meestal echter dienen de vaak zoo eigenaardige vormingen ertoe de weliswaar in ons geval niet mooiere maar betere wederhelft te behagen en de zoo stormachtige hofmakrij op het vredige gebied van het esthaetische tot schoonste uitvoering te brengen. ☼ Al zijn deze genoemde voorbeelden, gezien de veelvuldigheid der vormen, slechts enkele, ze kunnen toch tot eigen waarnemingen aansporen, want ook de inheemsche vogelwereld is niet arm aan dergelijke typen. Men denke hier slechts aan de kopbedekking van den kuiffuut, waarvan het geheel den indruk van twee horentjes en een reusachtigen bakkebaard maakt, of aan den diadeem van onzen hop, aan den oprichtbaren kuif, zooals de Kievit, de kuifleeuwerik en andere vogels dien bezitten. ☼ Wie zich met dergelijke studiën bezighoudt, zal spoedig met verbazing constateeren, dat de een of andere koptooi ook bij onze inheemsche vogels veelvuldiger voorkomt dan men pleegt te denken, al valt die ook niet zoo op als bij de hier afgedrukte voorbeelden. De aanleg voor dergelijken tooi en ook de spieren tot verheffing der veeren zijn in ieder geval aanwezig. ☼ De vreugde bij het dieper doordringen in de geheimen der vogelwereld zal zeker niet uitblijven en ook spoedig rijke vruchten dragen in meerdere liefde, verzorging en verpleging van onze gevederde vrienden.

Dr. J. BERGNER

Ontvangen uitgaven

Bijzonder goed verzorgd, met uitmuntende illustraties, is het lijvige boekdeel, door de Vereeniging voor Vreemdelingenverkeer te Wageningen uitgegeven, waarin ze de aandacht op deze stad vestigt als woon- en studiestad. Vele lezenswaardige artikelen zijn erin opgenomen o.a. een historisch overzicht door de Gemeentesecretaris den Heer D. Schouten, artikelen betreffende de Landbouwhoogeschool van de hand van verschillende hoogleraren en van den bibliothecaris, den Heer J. C. van Dokkum. Nog vermelden we een artikel van A. B. Wigman over den Planten- en Dierenwereld rondom Wageningen.

MALEISCHE FAZANT ROODE MALEISCHE
FAZANTGEKUIFDE KWAR-
TEL VAN SUMATRAINDISCHE LAPPEN-
KIEVIT

KAALKOPGIER

van Boekarest, zoodat men hier geen anderen ooglust heeft dan de schoonheid die kunst en rijkdom kunnen scheppen. ☞ De hofmaarschalk geeft te kennen, dat men plaats moet nemen op het eerste tuinterras, daar de koninklijke familie aan de trap wenscht te ontvangen. Ik verzoek om toestemming tot het fotografeeren van den koning en de koningin, hetgeen mij welwillend wordt toegestaan. Op een grasveld rechts zie ik een zwaar beladen theetafel. Lakeien in donkerblauwe uniform met glimmende knopen en witte katoenen handschoenen hebben zich achter de tafel opgesteld. Een groote zilveren Russische samovar staat op de tafel te koken. Karaffen met wijn en koele vruchtendranken zijn geplaatst tusschen schotels met gebak en met de beroemde Roemeensche geconfijte vruchten, alsook met versche caviar, die heerlijke Donaucaviar, die op zichzelf reeds een bezoek aan Roemenië waard is. ☞ Plotseling stijgt er een gemompel op uit het kleine gezelschap. Men richt zich op, gaat stram staan; de adjudanten in de houding, de hand aan den sabel. Koningin Marie verschijnt op de trap. Ze heeft den achtjarigen koning aan de hand. En zoo, tusschen zijn grootmoeder, „Regina Maria”, zoodat ze in 't Roemeensch genoemd wordt, en zijn moeder „Principessa Elena”, schrijdt „Regale Michael I” voort; een prachtig kind, welgevormd, breedgeschouderd, met een kerngezond, allerliefst jongensgezicht en met een waarlijk vorstelijke houding. Daarachter verschijnen Prinses Iliana en de Prinsregent Nikolai. De koninklijke familie stelt zich op op de trap en de officieele ontvangst begint. De Roemeensche heeren en dames kussen de koningin en den koning de hand en ik bereid me voor hetzelfde te doen. Koningin Maria glimlacht betoverend. Als ik het hoofd opricht na volbracht ceremonieel, ontmoet ik heldere kinderoogen van den koning, blauw als de helderste voorjaarshemel. Zijn moeder staat naast hem, een vriendelijke moederlijke glimlach op het gelaat. Het zal geen gemakkelijke taak zijn, die van koninginmoeder, denk ik bij mijzelf, terwijl ik de schalksche Iliana de hand druk en daarna die van den doodelijk ernstigen Prins Nikolai. ☞ Als het handkussen en het handen drukken voorbij is, noodigt Koningin Maria allen aan tafel en de koninklijke familie mengt zich onder haar gasten. De kleine koning staat bij zijn moeder. Hij houdt haar hand vast en kijkt af en toe naar haar op als om te vragen, of hij zich goed gedraagt. ☞ „Ik vraag me af, wat de koning van ons allen denkt”, zeg ik tot Dr. Antipa, Directeur van het natuurwetenschappelijk museum in Boekarest en een goed vriend van de koninklijke familie. „Wel, de koning heeft zoo zijn eigen gedachten over ons allen”, antwoordt de man van de wetenschap; „maar hij uit ze niet, daarom is hij koning. Maar wilt u hem zelf spreken? Vraag hem dan, hoe hij over de audientie denkt . . . Hij is zeer diplomatiek, onze koning”. Gevolgd door den Doctor, nader ik Zijne Majesteit, terwijl ik zijn moeder vraag, of het geoorloofd is hem aan te spreken. De koninginmoeder geeft vriendelijk toestemming en ik vraag in het Engelsch, hoe zijn Majesteit de audientie vindt. „I like it very well”, antwoordt de koning, terwijl hij een vorschenden blik op z'n moeder werpt, die hem geruststellend tegenlacht. „Waarvoor interesseert Zijn Majesteit zich het meest”, vraag ik. „Och”, antwoordt zijn moeder, „als ieder rechtgeaarde jongen interesseert de koning zich het meest voor zijn studiën en in zijn vrijen tijd voor zijn auto, die hijzelf

bestuurt. Nietwaar, Michael?” “Oh yes”, antwoordt de koning en ik neem een foto van hem en zijn moeder.

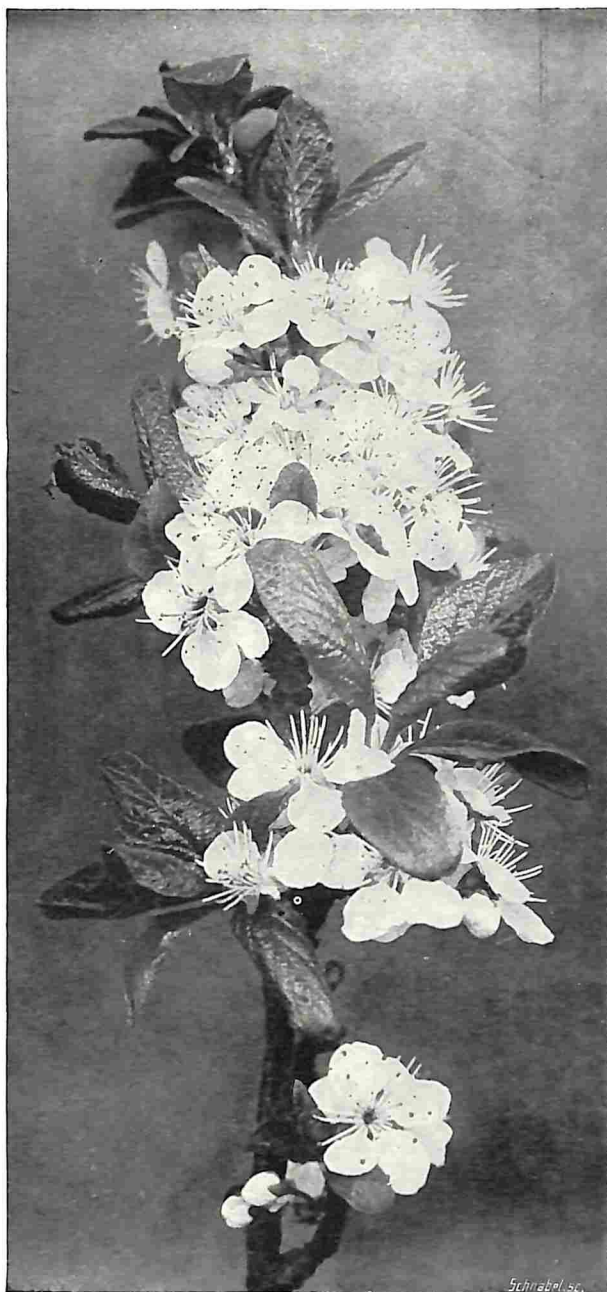
(Wordt vervolgd)

NINA ARKINA

Het luisterrijk begin van Mei

NU gebeuren er iedere minuut duizenden wonderen. ☞ De zoelte vlaagt door het land en roept aan allen kant het leven wakker. Er vaart een vreemde, onstuimige drang door het hout; de knoppen zwellen zwaar en bersten open; vol en weelderig worden de looveren. Groene vlammen laaien door den dag: het blad is uit de windselen gebroken en heeft zich, jong, lenig en sterk, gestrekt.

Zelfs de ingetogen eiken en beuken hebben de oude plunje van zich afgegooid en hebben nu mede deel aan het feest. ☞ De geduchte ruikers van het fruit hout zijn als stille witte en rose branden; de kersen, de appels en peren zijn uitgebroken in uitbundigen bloei. ☞ De seringen torsen volle paarse en blanke trossen; de berberis is goud van dapperen bloei en het geel der doronicums is als een gulle kinderlach in de zonnigheid der tuinen. Het lievenvrouwenbedstroo siert zich met honderden versche, fijn-blinkende bloempjes. Veelkleurig glanzen de grillige bloemgezichten der fluweelen violen op en de madelieven zijn als gezonde boerenmeisjes in Zondagsche pronk. ☞ De tiftjaf roept zijn vaak-herhaalden naam tusschen 't al zi'verende loof der abeelen en de fitis fluit een puur liedje uit zijn kleine keel. Heel het meezenheir musicieert, bouwt donkere en diepe nesten, of vult voor zich en 't hongerend kroost de sneben. ☞ De merels en lijsters vervullen de wereld van hun heldhaftigen zang; de spreuwen slepen met lange serpentines van stroo en de musschen wapperen rap achter 't flitsend insectengoedje aan, nu de jongen nadrukkelijk eischen stellen onder de pannen van de daken. ☞ Plezierig heesch knerst en knierst de groenling in de slanke lorken en tusschen 't telkens voller wordend loof der olmen koert de houtduif schoon-monotoon. De koekoek meldt zich met een gaven roep present en in het late uur slaan de nachtegaleen, onze harten verteederend, in het hakhout tegen elkaar. ☞ De hei heeft gele plekken van bloeiende stekelbrem en boven de edele vleeschkleur van het moeraskartelblad fluit de onvermoeide boompieper zijn opgetogen strofen. ☞ Citroentjes en witjes dartelen speels door het jonge lentelicht en de eerste blauwtjes en vuurvlindertjes brengen een kleurig vertier in den uitgelezen dag. Kleine vossen en dagpauwoogen etaleeren op een warme luwe plek hun vleugelschoon. ☞ Hommels brommen, bijen neuren, sluipwespen speuren naar hun prooi. Op tien pas afstand van de blauwe onschuld der teedere viooltjes sleurt een nerveus-bewegelijke wegwesp een verlamde spin naar het hol in het pad langs den spoorweg. De zon flonkert op de roode stippelschildjes der lievenheersbeestjes en de bladluizen smullen van het versche loof der berken en rozen. ☞ In de warme wallen glimlacht het hemelsche blauw der eereprijsen en smullen de bijen honing uit de blanke doovenetels. De slooten weerspiegelen het sterke geel van paardebloemen en dotters. Een windje wiegelt de blanke kronen der akkerhoornbloemen en blaast in 't vruchtpluis van 't klein hoefblad. Een door de zon gekoesterde plek onder een beukenheg is niets dan lila luwte. ☞ Koninklijke nachtpauwoogen, versch uit de pop gebroken, zwieren gonzend

BLOEIENDE TAK VAN DE MEIKERS

per zijn opgetogen strofen. ☞ Citroentjes en witjes dartelen speels door het jonge lentelicht en de eerste blauwtjes en vuurvlindertjes brengen een kleurig vertier in den uitgelezen dag. Kleine vossen en dagpauwoogen etaleeren op een warme luwe plek hun vleugelschoon. ☞ Hommels brommen, bijen neuren, sluipwespen speuren naar hun prooi. Op tien pas afstand van de blauwe onschuld der teedere viooltjes sleurt een nerveus-bewegelijke wegwesp een verlamde spin naar het hol in het pad langs den spoorweg. De zon flonkert op de roode stippelschildjes der lievenheersbeestjes en de bladluizen smullen van het versche loof der berken en rozen. ☞ In de warme wallen glimlacht het hemelsche blauw der eereprijsen en smullen de bijen honing uit de blanke doovenetels. De slooten weerspiegelen het sterke geel van paardebloemen en dotters. Een windje wiegelt de blanke kronen der akkerhoornbloemen en blaast in 't vruchtpluis van 't klein hoefblad. Een door de zon gekoesterde plek onder een beukenheg is niets dan lila luwte. ☞ Koninklijke nachtpauwoogen, versch uit de pop gebroken, zwieren gonzend

door den avond. Pygaera's, Selenia's en kroonvogeltjes worden gelokt door het licht der woonkamer. Ik rook mijn pijp, slenter en luier een beetje, snuif de goede roken der aarde op en verheug mij als een kind over den feestelijken opgang van het jaar.

RINKE TOLMAN

TORQUATO TASSO

12)

Uit het Poolsch door

KAZIMIERZ CHLEDOWSKY

(Vervolg)

LUCREZIA deed, wat in haar macht was, om hem daarvan af te houden, daar zij wist, dat de hertog het gedicht onder zijn protectie wilde laten verschijnen; ook was haar diens vrees bekend, dat Tasso het plan kon koesteren zijn „Gerusalemme” aan de Medici's op te dragen, om aan hun hof een positie te krijgen. De pogingen der hertogin waren echter vergeefs; Tasso ging in November naar Rome om, zooals hij beweerd, den kerke-lijken zegen ter gelegenheid van het toen ingetreden jubeljaar te krijgen. Deze reis was een groote fout, temeer daar op den vierden November Pigna kwam te overlijden, de hofphilosoof, minister, geschiedschrijver en bezoldigd dichter, wiens aangewezen opvolger als geschiedschrijver en dichter, naar het algemeen gevoelen, Tasso geweest zou zijn. In Rome

trachtte hij het schijnbaar onmogelijke te bereiken, namelijk Antoniano zachter te stemmen en Sperone, den man van gezag op letterkundig gebied, tot toegevendheid te bewegen. Na een kort verblijf te Rome ging Tasso naar Siena om ook bij monsignore Piccolomini, den schrijver van een nieuw commentaar op de „Dichtkunst” van Aristoteles,

raad te vragen in verband met zijn gedicht. Onvoldaan vertrok hij vandaar naar Florence, om thans weer Vincenzo Borghini te raadplegen, overal critiek zoekend, die zijn werk slechts kon schaden. Half Januari kwam hij te Ferrara terug en trachtte het privilege voor de uitgifte te krijgen. Zijn wankelmoedigheid en gebrek aan zelfvertrouwen verzwakte intusschen zijn geestkracht steeds meer; Maffeo Veniero, de Florentijnsche gezant te Ferrara schreef op den zeventienden Juni 1577 aan groothertog Francesco, dat „Tasso aan een vreemde geestesziekte lijdende was, dat hij meende zich aan ketterij bezondigd te hebben en vreesde vergiftigd te zullen worden . . .”.

VI

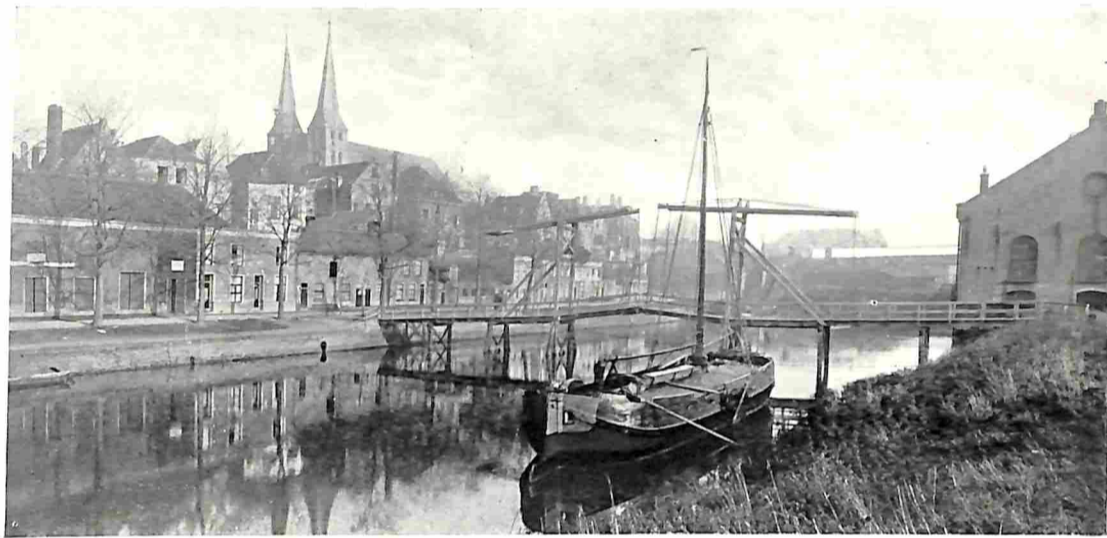
In Ferrara vond Tasso gravin Barbara Sanseverino terug met haar schoondochter Leonora, die intusschen gehuwd was met graaf Giulio di Scandiano en met wie hij in Rome kennis gemaakt had. Ieder in de stad was vol bewondering voor deze geestige, hoffelijke en bekoorlijke vrouwen. De hertogen raakten alle op haar verliefd, zelfs Alfonso, de hertog di Parma en Vincenzo Gonzaga deden allerlei dwaasheden om haar te behagen. Tasso schreef ter harer eere sonnetten en vond daarbij zelfs in de neerhangende onderlip der gravin Scandiano aanleiding om in dichterlijke geestdrift te geraken. Tot de vurigste bewonderaars der schoone Leonora behoorde Guarini, die met Ascanio Giraldini uit Polen teruggekeerd was. Maar zoowel Guarini als Tasso zagen spoedig in, dat zij een gevaarlijken medeminnaar hadden, en bepaalden zich daarom tot het schrijven van gedichten zonder het te wagen openlijk om haar gunst te werven. Deze medeminnaar was Alfonso zelf. Tasso werd echter spoedig getroost door de aanwezigheid van een andere schoonheid. De gravin had namelijk

een zeer mooie hofdame, Olympia, met donker haar, „bella e vaga brunetta”, aan wie hij zijn gevoelens vrij mocht uiten, terwijl hij de gravin slechts wierook mocht toezwaaien. Maar hij benijdde de hofdame, omdat zij in dienst was van een vrouw, die op een godin geleek.

O con le Grazie eletta e con gli Amori,
Fanciulla avventurosa,
A servir a colei che a Dea somiglia.

Toen de gravin van een dochter bevallen was, vond Tasso opnieuw aanleiding om haar te verheerlijken. Ondanks zijn liefde voor Olympia en zijn bewondering voor gravin Scandiano nam de zenuwziekte van den dichter gestadig toe, zoodat hij ten slotte in het Sint-Anna-ziekenhuis moest worden ondergebracht. In 1586 echter deed zich eindelijk de gelegenheid voor, dat Tasso uit het S. Anna-ziekenhuis kon worden ontslagen en onder andere bewaking kon worden gebracht. Vincenzo Gonzaga bezocht in Juli Alfonso en kreeg van den hertog toestemming om Tasso voor eenigen tijd naar Mantua mede te nemen, in de hoop, dat verandering van lucht en omgeving gunstig zou werken. Tasso jubelde en besloot een bedevaart naar de Madonna delle Grazie bij Mantua te doen om zijn patrones voor deze gunst te danken. Hij maakte zooveel haast met het bestijgen van de gondel, die Gonzaga en hem naar Mantua zou brengen, dat hij al zijn manuscripten en boeken vergat mede te nemen. Na zeven

jaren kon de dichter weder van zijn vrijheid genieten. Tasso werd bij Gonzaga zeer goed verzorgd; hij kreeg een kamer in het paleis en nieuwe kleren, mocht bovendien den hertog iederen morgen bezoeken. Hij gevoelde zich gelukkig en schreef aan zijn vrienden, hoe heerlijk zijn kamer was en prees de voorkomendheid, waarmede de hertog hem

DEVENTER. GEZICHT OP BOKKINGHANG

bejegende; het eenige, wat hem verontrustte, was, dat zijn geschriften en boeken in Ferrara achtergebleven waren. Hij verzocht hertogin Margherita ze hem toe te zenden. Het bleek echter, dat vrienden en bewonderaars van zijn genie inmiddels alles „als herinnering” hadden weggenomen en zoowel de boeken als de manuscripten verdwenen waren. Gedurende eenige maanden gevoelde Tasso zich in Mantua veel beter; klaarblijkelijk hadden hem de nieuwe omgeving en de uitstapjes, die hij vaak ondernam, de noodige verstrooiing gegeven, maar ook deze verbetering duurde niet lang, want weldra begon de dichter over zijn melancholie te klagen en over verzwakking van zijn geheugen. Ook jammerde hij erover, dat, terwijl zijne tijdgenooten aan het Ferrarische hof winstgevende betrekkingen bekleedden, zijne gezondheid hem belette zelfs een bescheiden positie in te nemen. Wonderlijk genoeg ging hem de betrekking meer aan het hart dan zijn roem als dichter. Zijn eenig streven was slechts zijn gedicht te verbeteren en sommige hoofdstukken eruit weg te laten om toch maar aan zijne religieuze scrupules tegemoet te komen. Maar weldra kwam ook zijn onrust terug en werd Mantua hem te eng. Hij trekt naar Genua terug, keert weer naar Mantua terug, verhuist weer naar Rome, louter uit vrees, dat Alfonso, die een bezoek aan Mantua zal brengen, hem weer zou medenemen en opnieuw naar het ziekenhuis zou brengen.

(Wordt vervolgd)

Verbetering

Door een betreurenswaardig misverstand is op blz. 185 een afbeelding geplaatst van de Markt te Dortmund, inplaats van een afbeelding van de Ronde Toren te Koppenhagen.